

**EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona.
Adscrit a la UAB**

CAT / CAST / ENG

ASSIGNATURES

Tècniques d'Il·lustració

La nostra societat s'expressa en imatges. La il·lustració té un pes significatiu i creixent dins de les eines de comunicació visual. Probablement per la capacitat d'humanitzar l'entorn digital, les tècniques manuals han adquirit gran interès i presència en els mitjans. Si bé aquest serà el punt de partida, treballarem tècniques manuals i digitals en un context d'hibridació.

El curs pretén dotar els estudiants d'un ventall de tècniques per poder resoldre amb eficàcia possibles situacions que es trobaran en la vida professional, enriquint i ampliant el seu vocabulari plàstic i les opcions comunicatives. L'aprenentatge tècnic facilitarà la realització de projectes personals. A través del treball pràctic i la visualització d'exemples, es buscarà el coneixement i la tria de la tècnica adequada per a cada projecte.

Codi

200700

Crèdits

5 ECTS

Curs

4

Semestre

1

Matèria

Mitjans d'expressió

Professorat

[Enric Font](#)

Llengües

Català

Prerequisits

- ✗ Coneixements bàsics de dibuix, color i tècniques d'aplicació del color.
- ✗ Coneixements bàsics d'Adobe Illustrator i Adobe Photoshop.

Continguts de l'assignatura

L'estudiant farà un recorregut pràctic per diferents tècniques a través del treball amb exercicis tècnics, el lliurament de projectes i activitats puntuades. El treball pot comportar l'assistència a classes fora de l'aula d'Eina, especialment en el bloc d'il·lustració mural.

BLOC 1: BÀSICS.

- ✕ Esbossos, tècniques d'esbós.
- ✕ Contextes, idees, reculls visuals, llibretes, inspiració.
- ✕ Suports, papers i gramatges.
- ✕ Estris i materials.

BLOC 2: FET A MÀ.

- ✕ Llapis i grafit.
- ✕ Llapis de colors i pastels.
- ✕ Tinta 1: la imatge monocroma, el contrast, el blanc i negre, línia i traç.
- ✕ Tinta 2: aiguades i textures. El treball en sec i en humit.
- ✕ Retoladors: revisió de l'oferta existent de base alcohol i base acrílica. Línia i taca.
- ✕ Aquarel·la. Matisos i subtileeses. Experimentació.
- ✕ Tèmpera, tintes planes. Emprems i monotipos.
- ✕ *Collage*; hibridació tècnica.

BLOC 3: ENTORN DIGITAL 01 > VECTORIAL.

- ✕ Entorn digital vectorial.
- ✕ Traços i pinzells.
- ✕ Paletes de colors. Degradats.
- ✕ Llum, atmosferes i estil.
- ✕ Efectes 3D: gir, extrussió, biselat, mapejat.
- ✕ Elements sintètics i comunicació visual. Graus d'abstracció de la imatge.
- ✕ Lettering vectorialitzat.

BLOC 4: ENTORN DIGITAL 02 > BASE PÍXEL.

- ✕ Entorn digital base píxel.
- ✕ Digitalització. Manipulació de la imatge i el color.
- ✕ Color. Ombrejat.
- ✕ Pinzells. Importació.
- ✕ Filtres i efectes. Textures.
- ✕ Collage digital. El tot s'hi val.
- ✕ Formats de sortida digital.

BLOC 5: IL·LUSTRACIÓ MURAL.

- ✕ La imatge en l'espai públic, contextos d'intervenció.
- ✕ Projectes. Previsualització.

✕ Tècniques de realització.

Metodologia docent i activitats formatives

METODOLOGIA DOCENT I ACTIVITATS FORMATIVES

El curs té dos tipus de sessions:

- ✕ sessions magistrals i seminaris on s'explica cada tècnica i es visualitzen treballs d'exemple
- ✕ sessions pràctiques, de format taller, on es treballa supervisadament cada tècnica.

L'estudiant desenvoluparà en paral·lel exercicis tècnics i projectes.

Es realitzen, a més, comentaris i avaluacions en grup. L'hora d'atenció als estudiants es destina a tutories individualitzades, ajustant els interessos específics dels alumnes al contingut i s'ofereix un espai obert per a resoldre dubtes i suggeriments.

ACTIVITATS DIRIGIDES

Classes magistrals i seminaris: explicació dels procediments tècnics i procés de treball. Visualització i comentari de treballs.

Hores: 21,25

Resultats d'aprenentatge: CE3.4, CE4.3, CE9.3, CE22.1

ACTIVITATS SUPERVISADES

Realització en format taller dels exercicis proposats d'aplicació i desenvolupament de les tècniques presentades.

Hores: 31,25

Resultats d'aprenentatge: CE 3.2, CE3.4, CE4.3, CE9.3, CE22.1, CT 10, CT15, CT19

Avaluacions i comentaris en grup del treball realitzat individualment.

Hores: 10

Resultats d'aprenentatge: CE 3.2, CE 3.4, CE 4.3, CE9.3, CE22.1

ACTIVITATS AUTÒNOMES

Realització de treballs tècnics i personals.

Hores: 57

Resultats d'aprenentatge: CE3.4, CE4.3, CE9.3, CE22.1, CT 9, CT 10

Visionat d'enllaços i material suggerit.

Hores: 4,5

Resultats d'aprenentatge: CE 3.3, CE 3.4, CE9.3, CE22.1

Tutories

Hores: 1,5

Resultats d'aprenentatge: CE 3.2, CE 3.4, CE4.3, CE9.3, CE22.1

Avaluació

Es realitzarà una avaluació continuada del treball de l'estudiant. El professor farà un

seguiment individualitzat de l'evolució i dels progressos de l'alumne. Hi haurà tres tipus de lliuraments: exercicis tècnics, projectes i activitats puntuades. La qualificació final vindrà donada per:

- ✗ 90% mitjana de la nota dels exercicis tècnics, projectes lliurats i activitats puntuades. S'avaluarà principalment la realització tècnica, però es tindrà en compte també la conceptualització, presentació, netedat i rigor del treball. Els exercicis, projectes i activitats podran tenir diferent valor percentual en la nota final.
- ✗ 10% aportació individual en les valoracions col·lectives i comentaris dels treballs, motivació, participació, assistència, evolució del treball.

El caràcter pràctic del curs fa que l'assistència a les classes sigui obligatòria. Un treball no presentat tindrà la nota mínima, o sigui 0.

RECUPERACIÓ

Només serà possible recuperar la part d'exercicis tècnics. Els projectes i les activitats puntuades, pel seu caràcter eminentment pràctic i el requeriment d'un treball continuat, en queden exclosos. Es podrà optar a recuperar individualment aquells exercicis tècnics que tinguin una nota entre 2 i 4'9, sempre i quan hagin estat tots lliurats. Es recuperaran amb la realització d'un exercici pràctic al taller durant la setmana de recuperacions. La nota màxima que es podrà obtenir en una activitat de recuperació serà de 8, i reemplaçarà l'anterior fent mitjana amb la resta de treballs per la nota final.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

1. Lliuraments:

- ✗ Lliurament dels exercicis tècnics. Supervisió i correcció.

Hores: 3 hores per cada treball.

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, CE3.4, CE4.3, CE22.1, CE9.3, CT10, CT19

2. Activitats puntuades:

Realització de la il·lustració mural.

Hores: 6

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, CE3.4, CE4.3, CE22.1, CE9.3, CT9, CT10, CT15, CT19

Bibliografia i enllaços web

TÈCNQUES:

- ✗ Asunción, Josep; Guasch, Gemma. ***Dibujo creativo***. Parramón Ediciones, Barcelona, 2007. *Tècniques i idees creatives de dibuix aplicables a la il·lustració*.
- ✗ Berry, Robin. ***Guía completa de técnicas de acuarela. Técnicas, consejos y secretos del oficio***. Acanto, Vallromanes (Barcelona), 2012. Manual tècnic sobre el treball amb aquarel·la. *Compendi de treball sobre la tècnica del pastel*.
- ✗ Braunstein, Mercedes. ***Todo sobre las técnicas secas***. Parramón Ediciones, Barcelona, 2004. *Compendi de treball sobre les tècniques seques*.
- ✗ Ruskin, John. ***Les tècniques del dibuix***. Barcelona: Els Llibres de Glauco, 1983.
- ✗ Sanmiguel, David. ***Pintura a la acuarela***. Parramón Ediciones, Barcelona, 2005.

Manual tècnic sobre el treball amb aquarel·la.

- ✗ Sanmiguel, David. **Todo sobre la técnica de la ilustración**. Parramón Ediciones, Barcelona, 2003. *Compendi de tècniques bàsiques d'il·lustració*.
- ✗ Smith, Ray. **Introducción a la acuarela**. Blume, Barcelona, 1994. *Manual tècnic sobre el treball amb aquarel·la*.

PROFESSIÓ:

- ✗ Rees, Darrel. **Cómo ser ilustrador**. Index Book, Barcelona, 2012. *Guia pràctica sobre l'ofici d'il·lustrador*.
- ✗ Wigan, Mark. **Pensar visualmente. Lenguaje, ideas y técnicas para el ilustrador**. Gustavo Gili, Barcelona, 2007. *El llibre s'endinsa en aspectes clau de la il·lustració i alterna l'exposició dels fonaments del procés creatiu amb l'estudi d'exemples que il·lustren diferents tècniques i llenguatges visuals*.
- ✗ Zeegen, Lawrence; Crush. **Principios de ilustración**. Gustavo Gili, Barcelona, 2005. *Conceptes bàsics en l'ofici d'il·lustrador*. [Biblioteca Eina: 655.533(036)]

SOBRE IL·LUSTRADORS I DIVERSITAT TÈCNICA DEL TREBALL:

- ✗ AA.VV. **Behind Illustrations**. IndexBook, Barcelona, 2012.. *Panorama actual de la il·lustració*.
- ✗ AA.VV. **Illusive 2 Contemporary Illustration and Its Context**. (ILLUSIVE 2. Ilustración Contemporánea y su Contexto). Die Gestalten Verlag, 2008 *Panorama actual de la il·lustració*.
- ✗ AA.VV. **Si hablamos de diseño estamos hablando de ilustración**. IndexBook, Barcelona, 2010. *Recopilació internacional d'il·lustradors agrupats per temes, desde la perspectiva de la il·lustració com una eina de relació entre el dissenyador i el seu públic*. [Biblioteca Eina: 655.533EST]
- ✗ AA.VV. **American Illustration 23**. D.A.P, New York, 2004. *Anuari d'il·lustració americana*. [Biblioteca Eina: 655.533(058) "2004" AME]
- ✗ AA.VV. **Box Evolution**. Sandu Cultural Media Co, Ltd., Hong Kong, 2007. *Recull d'il·lustració internacional*. [Biblioteca Eina: 655.533 BOX]
- ✗ AA.VV. **The ultimate illustration collection**. Index Book S.L., Barcelona, 2008. *Il·lustradors internacionals amb mostres agrupades per tècniques*. [Biblioteca Eina: 655.533 ULT]
- ✗ Gonzalez, Andrés; Nicolas, Yaiza; Zanchetta, Alessandro. **Atlas de ilustración contemporánea**. Maomao Publications, Barcelona, 2009.
- ✗ Dalquie, Claire. **Ilustración, hoy: Nuevas tendencias en ilustración de vanguardia**. IndexBook, Barcelona, 2010. *Una investigació en profunditat sobre les tendències contemporànies, amb aproximacions diverses*.
- ✗ Hyland, Angus; Bell, Roanne, **Hand to eye. A survey of Contemporary Illustration**. Laurence King Publishing, Ltd., Londres, 2003 *Compendi d'il·lustració contemporània*. [Biblioteca Eina: 655.533 HAN]
- ✗ Hoptman, Laura. **Drawing now, eight propositions**. MoMA, NY, 2002 *Catàleg de l'exposició al MoMA sobre la vigència del dibuix en la pintura i la il·lustració*. [Biblioteca Eina: 655.533 (064) HOP]

- ✕ Juxtapoz. **Juxtapoz Illustration 2**. Gingko Press Inc, 2011. *20 il·lustradors rellevants*.
- ✕ Klanten, Robert; Hellige, Hendrik, Illusive. **Contemporary Illustration and its context**. Die Gestalten Verlag, Berlin, 2008 *Il·lustració contemporània* [Biblioteca Eina: 655.533 ILL]
- ✕ Minguet Cámara, Eva. **American illustrators. This is illustration!** Instituto Monsa de Ediciones, Barcelona, 2006. *Selecció d'il·lustradors americans amb mostres de treball*.
- ✕ Minguet Cámara, Eva, Asian illustrators. **This is illustration!** Instituto Monsa de Ediciones, Barcelona, 2012. *Selecció d'il·lustradors asiàtics amb mostres de treball*.
- ✕ Minguet Cámara, Eva. **European illustrators. This is illustration!** Instituto Monsa de Ediciones, Barcelona, 2009. *Selecció d'il·lustradors europeus amb mostres de treball i valoració de la trajectòria personal i la professió*.
- ✕ Minguet Cámara, Eva. **Hand made illustration**. Instituto Monsa de Ediciones, Barcelona, 2010. *Selecció d'il·lustradors amb treball preferentment manual*.
- ✕ Minguet Cámara, Eva. **Ilustración de Vanguardia**. Instituto Monsa de Ediciones, Barcelona, 2008. *Selecció d'il·lustradors d'arreu del món, amb estils i tècniques diferents*.

RECURSOS ONLINE:

Portals il·lustració:

- ✕ www.illustrationfriday.com
- ✕ www.thelittlechimpsociety.com
- ✕ [Projecte de l'il·lustrador Miguel Tanco amb útils recursos variats de consulta, desde concursos a tècniques](#)

Portal còmic:

- ✕ www.comicat.cat

Graffiti, muralisme i art urbà:

- ✕ www.globalstreetart.com
- ✕ www.wallspot.org
- ✕ www.conference2016.openwalls.info
- ✕ [Plataforma de divulgació de graffiti i art urbà de Javier Abarca](#)

Revistes online:

- ✕ www.juxtapoz.com
- ✕ www.olds skull.net
- ✕ www.lamonomagazine.com

Revistes d'Il·lustració a la biblioteca d'EINA:

- ✕ **3x3. The magazine of contemporary illustraion**. Artisanal Media LLC, NY. Argh
- ✕ **CLIJ, Cuadernos de literatura infantil y juvenil**. Editorial Torre de Papel.
- ✕ **Elefant**

✕ *Fuera de Margen*

✕ *Nobrow*

Programació de l'assignatura

Es penjaran en el moodle la descripció de cada classe, el material específic necessari i links de consulta. El treball amb cada tècnica requerirà disposar d'un mínim de material; es suggeriran fórmules col·lectives imaginatives per no haver de fer una gran despesa individual.

✕ **Setmana 1**

Activitat: Presentació, introducció i conceptes bàsics.

Material: S'adjuntarà llista a través del moodle.

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, CE3.4, CE4.3, CE22.1, CT9, CT10, CT19, CT15.

✕ **Setmanes 2, 3 i 4**

Explicació i seminari: entorn de treball amb tècniques manuals.

Material: S'adjuntarà llista a través del moodle.

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, CE3.4, CE4.3, CE22.1, CT9, CT10, CT19, CT15.

✕ **Setmanes 5, 6, 7 i 8**

Explicació i seminari: entorn de treball digital vectorial.

Material: Accés a ordinador amb Adobe Photoshop i Illustrator. Escàner.

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, C4.1, CE4.3, CE9.3, CE22.1, CT10, CT19

✕ **Setmanes 9, 10, 11, 12**

Explicació i seminari: entorn de treball digital base píxel.

Material: Accés a ordinador amb Adobe Photoshop i Illustrator. Escàner.

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, CE3.4, CE4.3, CE9.3, CE22.1, CT10, CT19

✕ **Setmanes 13 i 14**

Explicació i seminari: tècniques d'il·lustració mural. Imatges sobre el mur. Tècniques i procediments.

Material: S'adjuntarà llista a través del moodle.

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, CE3.4, CE4.3, CE9.3, CE22.1, CT9, CT10, CT19, CT15.

✕ **Setmanes 15 i 16**

Reavaluacions i tutories.

Resultats d'aprenentatge: CE3.2, CE3.4, CE4.3, CE9.3, CE22.1, CT10, CT19

El calendari d'activitats podrà modificar-se per necessitats acadèmiques o de calendari per adaptar projectes d'interès pel desenvolupament del curs.

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència

✕ **CE3** Sintetitzar aquells coneixements i habilitats d'expressió plàstica, de tècniques

de representació i de materials i tecnologies productives que permetin plantejar i desenvolupar projectes de disseny.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE3.2** Aplicar les qualitats plàstiques i expressives en la formalització dels projectes de disseny.
- ✗ **CE3.4** Utilitzar els diferents procediments i tècniques de dibuix adaptant-los als requeriments del projecte.

Competència

- ✗ **CE4** Utilitzar les tècniques bàsiques d'expressió plàstica (dibuix, color i volum) per a representar i crear formes en dues o tres dimensions.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE4.3** Desenvolupar projectes artístics en diferents formats: edicions, instal·lacions, peces per a exposició, etc.

Competència

- ✗ **CE9** Demostrar conèixer i estar familiaritzat amb l'ús del mitjà audiovisual, l'entorn digital i les seves eines de creació i producció.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE9.3** Combinar les tècniques artístiques tradicionals amb els mitjans digitals de manipulació de la imatge.

Competència

- ✗ **CE22** Dominar els llenguatges plàstics per adequar les intencions comunicatives i expressives a l'ús dels mitjans i tècniques artístiques.

Resultats d'aprenentatge

- ✗ **CE22.1** Relacionar els llenguatges plàstics amb les possibilitats comunicatives i expressives de les diferents tècniques artístiques.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- ✗ **CT9** Capacitat resolutiva i de presa de decisions.
- ✗ **CT10** Motivació per la qualitat, tant en els plantejaments conceptuals i argumentals, com en la resolució formal i en els detalls de l'acabat final d'un projecte de disseny.
- ✗ **CT15** Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.
- ✗ **CT19** Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual

Inici

EINA

Grau de Disseny

Especialitats

Pla d'estudis

Assignatures

Accés

Mobilitat

Pràctiques

Beques

Informació acadèmica

Màsters i postgraus

Cursos d'estiu

Alumni

Empresa

Internacional

Projectes

Recerca

Biblioteca

Arxiu

Qualitat

Contacte

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia, 25
08017 Barcelona
T +34 93 203 09 23 / info@eina.cat

[Avís legal](#)

[UAB](#)

[Facebook](#)

[Cookies](#)

[Webmail](#)

[Twitter](#)

[Intranet](#)

[Instagram](#)

[Blog](#)

[Pinterest](#)

[Vimeo](#)